

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΕΥΡΩΠΑΙΟΣ ΕΠΟΠΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Γνωμοδότηση του Ευρωπαίου Επόπτη Προστασίας Δεδομένων σχετικά με τη σύσταση όσον αφορά κανονισμό του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 2533/98 της 23ης Νοεμβρίου 1998 σχετικά με τη συλλογή στατιστικών πληροφοριών από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

(2009/C 192/01)

Ο ΕΥΡΩΠΑΙΟΣ ΕΠΟΠΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 286,

το Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ειδικότερα το άρθρο 2,

την οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών

τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και ιδίως το άρθρο 41,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ:

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύσταση για την τροποποίηση του κανονισμού σχετικά με τη συλλογή στατιστικών πληροφοριών από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

1. Στις 23 Νοεμβρίου 1998 το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2533/98 σχετικά με τη συλλογή στατιστικών πληροφοριών από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (εφεξής «κανονισμός αριθ. 2533/98») ⁽¹⁾. Προκειμένου ο εν λόγω κανονισμός (ΕΚ) να εξακολουθήσει να αποτελεί ένα αποτελεσματικό εργαλείο για την εκπλήρωση των καθηκόντων του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (εφεξής «ΕΣΚΤ») στον τομέα της συλλογής στατιστικών πληροφοριών, εξετάζεται τώρα η δυνατότητα τροποποίησης

σειράς διατάξεών του. Στις 15 Σεπτεμβρίου 2008, το Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (εφεξής «ΕΚΤ») ενέκρινε ομοφώνως μια σύσταση ⁽²⁾ (εφεξής «σύσταση») όσον αφορά κανονισμό του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού αριθ. 2533/98 ⁽³⁾.

2. Στις 4 Φεβρουαρίου 2009 το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνώμη του Ευρωπαίου Επόπτη Προστασίας Δεδομένων (εφεξής «ΕΕΠΔ») και τον κάλεσε να υποβάλει τη γνώμη του ⁽⁴⁾. Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η πραγματοποίηση τέτοιων διαβουλεύσεων, μολονότι αυτές είναι ασυνήθιστες στο επίπεδο της Επιτροπής των Μόνιμων Αντιπροσώπων, καλύπτεται ωστόσο από τα άρθρα 41 και 46 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001.
3. Τα κυριότερα άρθρα του κανονισμού αριθ. 2533/98 για τα οποία έχουν υποβληθεί τροποποιήσεις είναι τα άρθρα 1, 2, 3 (εν μέρει) και 8. Μολονότι το άρθρο 8 ασχολείται ειδικά με το καθεστώς απορρήτου, ο ΕΕΠΔ θεωρεί ότι είναι πιθανόν και τα υπόλοιπα άρθρα να έχουν επιπτώσεις στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και συνεπώς αποτελούν μέρος της παρούσας ανάλυσης.
4. Τέλος, μέσα στο γενικότερο πλαίσιο εντός του οποίου αναλύεται η εν λόγω σύσταση, θα πρέπει να ληφθεί επίσης υπόψη η πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις ευρωπαϊκές στατιστικές ⁽⁵⁾, πρόταση

⁽²⁾ ΕΕ C 251, 3.10.2008, σ. 1.

⁽³⁾ Η διαδικασία για την έγκριση τέτοιων τροποποιήσεων βασίζεται στο άρθρο 107 παρ. 6 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και επίσης στο άρθρο 5 παρ. 4 και στο άρθρο 41 του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

⁽⁴⁾ Το Συμβούλιο ζήτησε επίσης τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις 13 Οκτωβρίου 2008, η οποία υπέβαλε γνώμη της Επιτροπής στις 13 Ιανουαρίου 2009, COM(2008) 898 τελικό.

⁽⁵⁾ COM(2007) 625 τελικό της 16.10.2007.

⁽¹⁾ ΕΕ L 318 της 27.11.1998, σ. 8.

για την οποία ο ΕΕΠΔ έχει επίσης γνωμοδοτήσει⁽¹⁾. Τα δύο αυτά κείμενα αλληλοσυνδέονται. Η σύνδεση αυτή μεταξύ των δύο κανονισμών προϋποθέτει, όπως υπογραμμίζεται στην τελευταία γνωμοδότηση, ότι θα πρέπει να εξασφαλιστεί η στενή συνεργασία και ο κατάλληλος συντονισμός μεταξύ του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος και του ΕΣΚΤ, με παράλληλη διαφύλαξη των αντίστοιχων δομών διαχείρισής τους. Ο ΕΕΠΔ εξήγησε επίσης την εκ μέρους του ερμηνεία των εννοιών του απορρήτου και της ανωνυμίας στο πλαίσιο των στατιστικών. Η ανάλυση αυτή παραμένει έγκυρη.

II. ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Στατιστικές πληροφορίες

5. Ο ΕΕΠΔ εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις περιλαμβάνουν ειδική αναφορά στο νομικό πλαίσιο της προστασίας δεδομένων. Πράγματι ενώ ο κανονισμός αριθ. 2533/98 αναφέρεται προς το παρόν μόνον στην οδηγία 95/46/ΕΚ, προτείνεται τώρα να γίνεται στο άρθρο 8 παρ. 8 αναφορά και στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001, καθώς ο τελευταίος καλύπτει ειδικότερα τις δραστηριότητες της ΕΚΤ ως ευρωπαϊκού θεσμικού οργάνου.
6. Επιπλέον, η διάταξη αυτή επιβεβαιώνει την αιτιολογική παράγραφο 34 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 στην οποία αναφέρεται ότι: «Σύμφωνα με το οικείο άρθρο 8 παράγραφος 8, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2533/98 του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 1998, όσον αφορά τη συλλογή στατιστικών πληροφοριών από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, εφαρμόζεται υπό την επιφύλαξη της οδηγίας 95/46/ΕΚ». Στο πλαίσιο αυτό, εφαρμόζεται επίσης υπό την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001.
7. Όπως εξηγείται στο προοίμιο της σύστασης, κύριος στόχος της είναι να επανεξεταστεί το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αριθ. 2533/98 ούτως ώστε να διατηρηθεί αυτό ως αποτελεσματικό μέσο της ΕΚΤ για την εκτέλεση εργασιών συλλογής στατιστικών πληροφοριών στο πλαίσιο του ΕΣΚΤ. Θα πρέπει επίσης να διασφαλίζει τη διατήρηση της διαθεσιμότητας στην ΕΚΤ των στατιστικών πληροφοριών με την αναγκαία ποιότητα (και) να καλύπτει όλο το φάσμα των καθηκόντων του ΕΣΚΤ.
8. Μολονότι οι έκφραση «στατιστικές πληροφορίες» χρησιμοποιείται εκτενώς τόσο στον κανονισμό αριθ. 2533/98 όσο και στη σύσταση που εξέδωσε η ΕΚΤ, ο ΕΕΠΔ σημειώνει ότι η έκφραση «στατιστικές πληροφορίες» δεν ορίζεται σε κανένα από αυτά τα κείμενα, εκτός από κάποια αναφορά στον ορισμό των υποχρεώσεων παροχής (στατιστικών) στοιχείων (άρθρο 1 παράγραφος 1 του κανονισμού αριθ. 2533/98). Ο ΕΕΠΔ θεωρεί ότι το πεδίο εφαρμογής αυτής της έκφρασης θα πρέπει να αποσαφηνιστεί στο πλαίσιο του κανονισμού 2533/98, δεδομένου ιδίως ότι οι στατιστικές πληροφορίες μπορούν να καλύπτουν δεδομένα προερχόμενα όχι μόνο από νομικά αλλά και από φυσικά πρόσωπα (περιγραφόμενα επίσης ως πληθυσμός αναφοράς παροχής στοιχείων). Ως εκ τούτου, είναι δυνατόν να συλλέγονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001, και μολονότι τα δεδομένα αυτά θα τυγχάνουν στατιστικής επεξεργασίας, θα μπορούσαν να συνεχίζουν να αποτελούν δεδομένα για αναγνώρισιμα άτομα (δηλαδή εμμέσως, είτε μέσω κωδικού είτε διότι αναφέρεται πολύ μικρή αναλογία ατόμων με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά). Επιπλέον, είναι εξίσου σημαντικό να προβλέπεται ορισμός για την έκφραση αυτή, δεδομένου ότι η σύσταση ασχολείται με τη δυνατότητα να παρέχεται σε φορείς επιστημονικής έρευνας η πρόσβαση σε εμπιστευτικές στατιστικές πληροφορίες

που «δεν επιτρέπουν την άμεση αναγνώριση της ταυτότητας» (άρθρο 8 παράγραφος 4) ή να εκφράζεται κατά θετικό τρόπο: δηλαδή «που εξακολουθούν να επιτρέπουν την έμμεση αναγνώριση της ταυτότητας».

9. Σύμφωνα με τον ΕΕΠΔ, η έκφραση θα μπορούσε να είναι κατανοητή κατά παρόμοιο τρόπο όπως στην πρόταση κανονισμού για τις ευρωπαϊκές στατιστικές (όπου σημαίνει «όλες τις διάφορες μορφές στατιστικών, περιλαμβανομένων των βασικών στοιχείων, των δεικτών, των λογαριασμών και των μεταδεδομένων»). Ωστόσο, στην περίπτωση της ΕΚΤ, η έννοια των στατιστικών πληροφοριών θα πρέπει να είναι περιορισμένη στα στατιστικά στοιχεία για φυσικά ή νομικά πρόσωπα που γίνονται αντικείμενο επεξεργασίας στο πλαίσιο του πεδίου αρμοδιοτήτων της ΕΚΤ. Ο ΕΕΠΔ συνιστά να αποσαφηνιστεί περαιτέρω η έκφραση αυτή στο αιτιολογικό.

Σκοπός

10. Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση για τη σύσταση, η υπάρχουσα διάρθρωση του τρόπου συλλογής στατιστικών πληροφοριών βασίζεται στην αποκλειστική σύνδεση του πληθυσμού αναφοράς παροχής στοιχείων (δηλαδή των φυσικών και νομικών προσώπων που υπόκεινται σε υποχρεώσεις παροχής στοιχείων) με συγκεκριμένα είδη στατιστικών (όπως αυτά περιγράφονται στο άρθρο 2 παρ. 2 του κανονισμού αριθ. 2533/98). Κατά την άποψη της ΕΚΤ, η εν λόγω διάρθρωση έχει καταστεί αναποτελεσματική διότι, προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί ο φόρτος εργασίας τον οποίο συνεπάγεται η παροχή των στοιχείων, η συλλογή τους τείνει όλο και περισσότερο να λαμβάνει χώρα μία μόνο φορά και να εξυπηρετεί περισσότερους στατιστικούς σκοπούς. Ως εκ τούτου, η ΕΚΤ προτείνει να επεκταθεί το πεδίο εφαρμογής των σκοπών με την πρόβλεψη ενός ενδεικτικού καταλόγου των στατιστικών σκοπών για τους οποίους θα επιτρέπεται η συλλογή στατιστικών πληροφοριών προερχόμενων από τον πληθυσμό αναφοράς παροχής στοιχείων.
11. Ο ΕΕΠΔ σημειώνει τους λόγους για τους οποίους ζητείται η επέκταση του πεδίου εφαρμογής, υπογραμμίζει όμως ότι μία από τις βασικές αρχές που περιλαμβάνονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001 αφορά την οριοθέτηση του σκοπού. Με την εν λόγω αρχή δηλώνεται ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να τυγχάνουν επεξεργασίας για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς, και ότι η περαιτέρω επεξεργασία τους πρέπει να συμβιβάζεται με τους σκοπούς αυτούς. Η αρχή αυτή η οποία περιλαμβάνεται στο άρθρο 4 παρ. 1 στοιχείο α), αποσαφηνίζεται περαιτέρω καθώς αναφέρεται ότι «η περαιτέρω επεξεργασία, για ιστορικούς, στατιστικούς ή επιστημονικούς σκοπούς, δεν θεωρείται ασυμβίβαστη, υπό την προϋπόθεση ότι ο υπεύθυνος της επεξεργασίας προβλέπει κατάλληλες εγγυήσεις, προκειμένου να διασφαλίζεται ιδίως ότι η επεξεργασία των δεδομένων δεν πραγματοποιείται για άλλους σκοπούς και ότι τα δεδομένα δεν θα χρησιμοποιηθούν προς υποστήριξη μέτρων ή αποφάσεων που αφορούν ένα συγκεκριμένο πρόσωπο».
12. Λαμβανομένων υπόψη των γεγονότων που περιγράφονται στην αιτιολογική έκθεση της σύστασης, ο ΕΕΠΔ αναγνωρίζει ότι η υφιστάμενη πρακτική δεν υπήρξε σύμφωνη με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001, καθώς έχει γίνει περαιτέρω επεξεργασία δεδομένων για σκοπούς μη προβλεπόμενους στον κανονισμό αριθ. 2533/98. Με το να δημιουργηθεί ένας «ενδεικτικός» κατάλογος σκοπών που να υπερβαίνουν το πλαίσιο του κανονισμού αριθ. 2533/98, θα εξακολουθήσει να μην εκπληρώνεται πλήρως η αρχή της οριοθέτησης του σκοπού του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001.

⁽¹⁾ EE C 308, 3.12.2008, σ. 1.

13. Ωστόσο, στα σχόλια που έλαβε η ΕΚΤ για το σημείο αυτό, τονίζεται ότι ο κανονισμός 2533/98 παραμένει ένας «πολυ-συλλεκτικός κανονισμός» στον οποίο καθορίζεται ο πληθυσμός αναφοράς παροχής στοιχείων (το φάσμα νομικών προσώπων από τα οποία η ΕΚΤ μπορεί να συλλέγει δεδομένα για την εκτέλεση των καθηκόντων της). Για να μπορεί η ΕΚΤ να επιβάλει υποχρεώσεις παροχής στοιχείων στις μονάδες παροχής στοιχείων, πρέπει να εκδώσει συγκεκριμένη νομική πράξη της ΕΚΤ με την οποία να καθορίζονται τόσο ο πραγματικός πληθυσμός παροχής στοιχείων όσο και οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις παροχής στοιχείων.
14. Ο ΕΕΠΔ θεωρεί ότι οποιαδήποτε τροποποίηση που θα γίνει στον κανονισμό σχετικά με το θέμα αυτό θα πρέπει να αποσαφηνίζει την έκταση στην οποία θα γίνεται στο μέλλον επεξεργασία δεδομένων ή τουλάχιστον να προσδιορίζει με μεγαλύτερη ακρίβεια τους προσδοκώμενους σκοπούς στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ΕΚΤ. Ως εκ τούτου, ο ΕΕΠΔ δεν αντιτίθεται στη διεύρυνση των σκοπών συλλογής στατιστικών πληροφοριών, προτείνει όμως να απαλειφθεί οποιαδήποτε αναφορά στην καθιέρωση ενός ενδεικτικού καταλόγου σκοπών. Επιπλέον, το κείμενο θα μπορούσε να επιβεβαιώνει ότι κάθε νομική πράξη της ΕΚΤ η οποία καθορίζει τον πραγματικό πληθυσμό παροχής στοιχείων και τις συγκεκριμένες υποχρεώσεις παροχής στοιχείων δεν θα υπερβαίνει τα όρια των σκοπών στο πλαίσιο των συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων της ΕΚΤ.
15. Επιπλέον, για λόγους σαφήνειας, ο ΕΕΠΔ αδυνατεί να συμφωνήσει με την επεξήγηση που δίδεται από την ΕΚΤ στην αιτιολογική έκθεση της σύστασης, σύμφωνα με την οποία «οι πληροφορίες χαρακτηρίζονται στατιστικές λόγω της χρήσης τους στην κατάρτιση στατιστικών, ανεξάρτητα από το σκοπό για τον οποίο είχαν αρχικά συλλεχθεί». Η αρχή της οριοθέτησης του σκοπού δεν επιτρέπει μια τέτοια ερμηνεία. Πράγματι, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα συλλέγονται κατ' αρχάς για έναν ή περισσότερους συγκεκριμένους σκοπούς, και η περαιτέρω επεξεργασία τους μπορεί να γίνεται για (άλλους) στατιστικούς σκοπούς υποκείμενους στις κατάλληλες εγγυήσεις (βλ. άρθρο 4 παρ. 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 που αναφέρεται στο σημείο 11).
16. Τέλος, ο ΕΕΠΔ σημειώνει ότι η οριοθέτηση του σκοπού υπογραμμίζεται ήδη στο προτεινόμενο άρθρο 8 παρ. 4 στοιχείο α) στο οποίο αναφέρεται ότι «(...)το ΕΣΚΤ χρησιμοποιεί τη στατιστική πληροφορία που του έχει διαβιβαστεί αποκλειστικά και μόνο για την άσκηση των καθηκόντων του ΕΣΚΤ, εκτός εάν: (α) η μονάδα παροχής στοιχείων ή το νομικό πρόσωπο, το φυσικό πρόσωπο, η θεσμική μονάδα ή το υποκατάστημα των οποίων μπορεί να αναγνωριστεί η ταυτότητα, έχουν δώσει ρητώς τη συγκατάθεσή τους για τη χρήση της εν λόγω στατιστικής πληροφορίας για άλλους σκοπούς». Με το να ζητά τη ρητή συγκατάθεση για την επέκταση του αρχικού σκοπού, η ΕΚΤ αναγνωρίζει ότι οι σκοποί θα πρέπει να είναι κατ' αρχήν οριοθετημένοι.
- Στατιστικές πληρωμών*
17. Επιπλέον, στον προτεινόμενο ενδεικτικό κατάλογο σκοπών για τους οποίους μπορούν να συλλέγονται στατιστικά στοιχεία από τον πληθυσμό αναφοράς παροχής στοιχείων, ο ΕΕΠΔ σημειώνει ότι στη σύσταση (άρθρο 2 παρ. 1), εκτός από τον ήδη υπάρχοντα σκοπό των «στατιστικών των συστημάτων πληρωμών», προστίθεται και η έννοια των «στατιστικών για πληρωμές». Τούτο σημαίνει ότι τα στατιστικά στοιχεία που θα πρέπει να συλλέγονται θα καλύπτουν δεδομένα για μεμονωμένες πληρωμές ως μέρος των στατιστικών των συστημάτων πληρωμών (δηλ. υποδομές πληρωμών). Η προσθήκη αυτή των στατιστικών για πληρωμές καθιστά αναγκαίο να εξασφαλίζεται ο σεβασμός των κανόνων περί προστασίας δεδομένων.
18. Μολονότι ο ΕΕΠΔ αντιλαμβάνεται ότι το άρθρο 105 παράγραφος 2 της Συνθήκης ΕΚ επιφορτίζει το ΕΣΚΤ με την προώθηση της ομαλής λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών και ότι, στο πλαίσιο αυτό, η ύπαρξη ολοκληρωμένης πληροφόρησης τόσο για τις υποδομές πληρωμών όσο και τις διενεργούμενες μέσω των υποδομών αυτών πληρωμές μπορεί να είναι απαραίτητη για τη διαμόρφωση πολιτικής εκ μέρους της ΕΚΤ, η εντολή αυτή θα πρέπει να είναι περιορισμένη σε ό,τι είναι αναγκαίο προκειμένου να επιτευχθεί η διαμόρφωση της πολιτικής της ΕΚΤ και ότι δεν θα πρέπει να επιτρέπεται τη συλλογή στατιστικών πληροφοριών για φυσικά πρόσωπα των οποίων η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί (είτε άμεσα είτε εμμέσως). Μολονότι ο ΕΕΠΔ μπορεί να κατανοήσει ότι είναι σημαντική η συλλογή πληροφοριών για τις πληρωμές καθαυτές - π.χ. δεδομένων για πληρωμές μέσω πιστωτικών καρτών για λόγους ανάλυσης της οικονομικής συγκυρίας ή για σκοπούς σχετικούς με το ισοζύγιο πληρωμών, επιθυμεί ωστόσο να τονίσει ότι, ανεξαρτήτως του κατά πόσο τα δεδομένα που αφορούν πιστωτικές κάρτες συλλέγονται απευθείας από τα φυσικά πρόσωπα ή από τις εταιρίες πιστωτικών καρτών και/ή από τους φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων πληρωμών συνολικά, το γεγονός παραμένει ότι τα δεδομένα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν πληροφορίες προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν φυσικά πρόσωπα.
19. Ωστόσο, εάν σε συγκεκριμένες περιπτώσεις ενδέχεται να υπάρχουν ορισμένοι λόγοι για την επεξεργασία τέτοιων στατιστικών για πληρωμές, η ΕΚΤ δήλωσε ότι αυτές θα συμμορφώνονται με το εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο για την προστασία δεδομένων. Τούτο καλύπτει την ανάγκη να επιβεβαιώνεται η αναγκαιότητα της επεξεργασίας των δεδομένων και να εξασφαλίζεται η λήψη μέτρων ασφαλείας.
- Πληθυσμός παροχής στοιχείων*
20. Συμφωνώντας με την Επιτροπή στη γνωμοδότησή της για τη σύσταση ⁽¹⁾, ο ΕΕΠΔ αναγνωρίζει την ανάγκη που εκφράζεται στη σύσταση από την ΕΚΤ, για προσαρμογή του πεδίου εφαρμογής του πληθυσμού αναφοράς παροχής στοιχείων. Ο λόγος που δίδεται από την ΕΚΤ, είναι ότι οι χρηματοπιστωτικές αγορές καθίστανται όλο και πιο σύνθετες, καθώς αυξάνεται σταθερά η αλληλεπίδραση μεταξύ των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών και των θέσεων του ισολογισμού των ποικιλόμορφων ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών, όπως είναι τα νομισματικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, οι ασφαλιστικές εταιρείες και οι χρηματοδοτικές εταιρείες ειδικού σκοπού.
21. Τούτο, με τη σειρά του, ενδέχεται να σημαίνει ότι καθίσταται απαραίτητη για την ΕΚΤ η συχνή και έγκαιρη κατάρτιση συγκρίσιμων στατιστικών για τους εν λόγω υποτομείς, ούτως ώστε η ίδια να είναι σε θέση να συνεχίσει την εκπλήρωση των καθηκόντων της. Ωστόσο, συνεπεία τούτου, μια τέτοια τροποποίηση του πληθυσμού αναφοράς παροχής στοιχείων θα αυξήσει τη συλλογή πληροφοριών από τους διάφορους παράγοντες του ΕΣΚΤ. Προκειμένου να αποφευχθεί η περιττή συλλογή δεδομένων, ο ΕΕΠΔ σημειώνει ότι η ΕΚΤ προτιμάται να διασφαλίσει ότι θα συλλέγει τις αναγκαίες στατιστικές πληροφορίες, μόνον εάν τα οφέλη από τη συλλογή τους υπερκεράζουν τα έξοδα και εάν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν ήδη συλλεχθεί από άλλους φορείς.

⁽¹⁾ Γνώμη της Επιτροπής της 13ης Ιανουαρίου 2009, COM(2008) 898 τελικό.

22. Ωστόσο, προκειμένου να εξασφαλιστεί ο σεβασμός της αρχής της ποιότητας των δεδομένων καθώς επίσης και η αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων, ο ΕΕΠΔ εκτιμά ότι θα πρέπει να καθιερωθεί μια ειδική διαδικασία που να εξασφαλίζει ότι οι πληροφορίες δεν έχουν ήδη συλλεχθεί από άλλους φορείς. Η ΕΚΤ επιβεβαίωσε ότι συνεχίζονται οι συζητήσεις ανάμεσα στο ευρωπαϊκό στατιστικό σύστημα (ΕΣΣ) (Eurostat) και στην ΕΚΤ, ώστε να αναπτυχθούν διαδικασίες για την περαιτέρω ενίσχυση της συνεργασίας και την ελαχιστοποίηση του φόρτου εργασίας που συνεπάγεται η παροχή των στοιχείων. Ο ΕΕΠΔ πιστεύει ότι η συνεργασία αυτή θα πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω.

Ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών

23. Με τη σύσταση τροποποιείται το άρθρο 3 του κανονισμού αριθ. 2533/98, με την αναφορά σε διάφορες στατιστικές αρχές, μεταξύ των οποίων και η αρχή του στατιστικού απορρήτου. Επιπλέον, τροποποιείται το άρθρο 8 όσον αφορά το θεσπιζόμενο καθεστώς απορρήτου. Πρόθεση είναι να αντανakλάται το περιεχόμενο της πρότασης κανονισμού για τις ευρωπαϊκές στατιστικές. Όπως έχει ήδη υπογραμμιστεί στο κείμενο, υπάρχει ανάγκη να εισαχθεί μεγαλύτερη ευελιξία στους υπάρχοντες κανόνες περί στατιστικού απορρήτου μεταξύ του ευρωπαϊκού στατιστικού συστήματος (ΕΣΣ) και του ΕΣΚΤ. Στο προτεινόμενο νέο καθεστώς που εισάγεται με τη σύσταση επιβεβαιώνεται αυτή η ανάγκη, καθώς αναφέρεται ότι προκειμένου να εξασφαλίζεται αποτελεσματική και πραγματική ανταλλαγή των αναγκαίων στατιστικών πληροφοριών, θα πρέπει να προβλέπεται στο νομικό πλαίσιο η δυνατότητα πραγματοποίησης μιας τέτοιας διαβίβασης δεδομένων, υπό την προϋπόθεση ότι αυτή είναι αναγκαία για την αποτελεσματική ανάπτυξη, παραγωγή και διάδοση των ευρωπαϊκών στατιστικών.

24. Ο ΕΕΠΔ είχε ήδη την ευκαιρία να αποσαφηνίσει τη θέση του όσον αφορά τη διαβίβαση εμπιστευτικών δεδομένων μεταξύ του ΕΣΣ και του ΕΣΚΤ⁽¹⁾. Ο ΕΕΠΔ θεωρεί ότι αυτές οι μεταβιβάσεις που πραγματοποιούνται μεταξύ της Eurostat και της ΕΚΤ πληρούν τις προϋποθέσεις αναγκαιότητας που προβλέπει το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001. Λαμβανομένων υπόψη των προτεινόμενων τροποποιήσεων, ο ΕΕΠΔ επιβεβαιώνει ότι μπορούν να πραγματοποιούνται αυτές οι μεταβιβάσεις, αλλά μόνον για στατιστικούς σκοπούς και με παροχή εγγυήσεων προστασίας από παράνομη κοινολόγηση. Η πτυχή αυτή θα μπορούσε να υπογραμμιστεί περαιτέρω στην τροποποίηση του κανονισμού αριθ. 2533/98. Η παράγραφος 3 του άρθρου 8 περιλαμβάνει ήδη ορισμένα μέτρα, αλλά ο ΕΕΠΔ προτείνει να προστεθεί για παράδειγμα η πρόβλεψη ότι οι μονάδες παροχής στοιχείων θα πληροφορούνται ότι περαιτέρω διαβίβαση στοιχείων θα γίνεται μόνον για στατιστικούς σκοπούς και ότι στα πρόσωπα που λαμβάνουν αυτές τις στατιστικές πληροφορίες θα αποστέλλεται υπενθύμιση για τον εμπιστευτικό χαρακτήρα αυτών των στατιστικών πληροφοριών.

Πρόσβαση σε μη άμεσα ταυτοποιήσιμες εμπιστευτικές στατιστικές πληροφορίες για ερευνητικούς σκοπούς

25. Ο ΕΕΠΔ σημειώνει ότι, η προσέγγιση που υιοθέτησε η ΕΚΤ απέναντι στην πρόσβαση σε μη άμεσα ταυτοποιήσιμες εμπιστευτικές στατιστικές πληροφορίες για ερευνητικούς σκοπούς, συνίσταται στο να επιτρέπεται η εν λόγω πρόσβαση με παράλληλη τήρηση αυστηρών εχεγγώνων εμπιστευτικότητας. Η παράγραφος 4 του άρθρου 8 προβλέπει την προηγούμενη ρητή συγκατάθεση της αρχής που παρέχει την πληροφορία.

26. Στο πλαίσιο της επεξεργασίας των μη άμεσα ταυτοποιήσιμων εμπιστευτικών στατιστικών πληροφοριών, ο ΕΕΠΔ επιθυμεί να υπογραμμίσει ότι ο ορισμός των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιλαμβάνεται στο άρθρο 2 στοιχείο α) της οδηγίας 95/46/ΕΚ έχει ως εξής: «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα», κάθε πληροφορία που αναφέρεται σε φυσικό πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί «το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα» ως πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί λογίζεται το πρόσωπο εκείνο που μπορεί να προσδιοριστεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως βάσει αριθμού ταυτότητας ή βάσει ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόστασή του από φυσική, βιολογική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική άποψη».

27. Επιπλέον, όπως εξηγείται από τον ΕΕΠΔ στη γνωμοδότησή του για την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινοτικές στατιστικές στους τομείς της δημόσιας υγείας και της υγείας και ασφάλειας στην εργασία⁽²⁾, η «μη άμεση αναγνωρισιμότητα» αφορά την έννοια της ανωνυμίας από στατιστική άποψη. Μολονότι, από την άποψη της προστασίας δεδομένων, η έννοια της ανωνυμίας θα καλύπτει δεδομένα τα οποία δεν μπορούν πλέον να εξακριβωθούν (βλ. αιτιολογική παράγραφος 26 της οδηγίας 95/46/ΕΚ), από στατιστική άποψη, τα ανώνυμα δεδομένα είναι δεδομένα για τα οποία δεν είναι εφικτή μια άμεση ταυτοποίηση.

28. Κατά συνέπεια, ο ορισμός αυτός συνεπάγεται ότι η έμμεση ταυτοποίηση των στατιστικών πληροφοριών θα παραμένει δυνατή, και ότι η επεξεργασία θα υπόκειται πάντοτε στη συμμόρφωση προς τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001. Εν προκειμένω, στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο ε) προσδιορίζεται ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα «πρέπει να διατηρούνται υπό μορφή που να επιτρέπει τον προσδιορισμό της ταυτότητας των υποκειμένων τους μόνο κατά τη διάρκεια της περιόδου που είναι αναγκαία για την επίτευξη των σκοπών για τους οποίους έχουν συλλεγεί ή υφίστανται περαιτέρω επεξεργασία. Το όργανο ή ο οργανισμός της Κοινότητας προβλέπει, για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που πρέπει να αποθηκευθούν πέραν της περιόδου αυτής, για σκοπούς ιστορικούς, στατιστικούς ή επιστημονικούς, είτε να διατηρούνται μόνον υπό μορφήν η οποία τα καθιστά ανώνυμα, είτε, εάν αυτό είναι αδύνατο, να αποθηκεύονται μόνον υπό τον όρο ότι η ταυτότητα του υποκειμένου τους τελεί υπό κρυπτογραφική μορφή. Τα δεδομένα δεν πρέπει πάντως να χρησιμοποιούνται για άλλους σκοπούς εκτός από σκοπούς ιστορικούς, στατιστικούς ή επιστημονικούς».

29. Συνεπεία τούτου, στην περίπτωση της εν λόγω πρόσβασης για ερευνητικούς σκοπούς, ο ΕΕΠΔ θεωρεί ότι οι στατιστικές πληροφορίες θα πρέπει να παρέχονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε η μονάδα παροχής στοιχείων να μην μπορεί να προσδιοριστεί, είτε άμεσα είτε έμμεσα, αν ληφθούν υπόψη όλα τα σχετικά μέσα τα οποία θα μπορούσε εύλογα να χρησιμοποιήσει κάποιος τρίτος.

III. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

30. Ο ΕΕΠΔ σημειώνει την προθυμία που υπάρχει ώστε να βελτιωθούν η ανταλλαγή στατιστικών πληροφοριών μεταξύ του ΕΣΣ και του ΕΣΚΤ καθώς και η πρόσβαση για ερευνητικούς σκοπούς. Παρόλο που είναι ευπρόσδεκτο το γεγονός ότι είναι

⁽¹⁾ Βλ. σημείο 27 της γνωμοδότησης του Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων όσον αφορά την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις ευρωπαϊκές στατιστικές (COM (2007) 625 τελικό).

⁽²⁾ ΕΕ C 295/1, 7.12.2007, βλ. σημεία 14 έως 18.

δυνατή η ανταλλαγή πληροφοριών και η πρόσβαση με παράλληλη διασφάλιση του αυστηρού απορρήτου των δεδομένων, απαιτούνται ορισμένες διευκρινίσεις όσον αφορά τη χρησιμοποιούμενη ορολογία και τις έννοιες που καλύπτονται από την εν λόγω ανταλλαγή και πρόσβαση.

31. Ο ΕΕΠΔ έχει να κάνει τα ακόλουθα σχόλια όσον αφορά την υποβληθείσα σύσταση και την μελλοντική αλλαγή του κανονισμού αριθ. 2533/98:

- Στο αιτιολογικό του κανονισμού θα πρέπει να προβλεφθούν περαιτέρω διευκρινίσεις σχετικά με την έκφραση «στατιστικές πληροφορίες», δεδομένου ότι η έννοια των στατιστικών πληροφοριών στο πλαίσιο του κανονισμού 2533/98 θα πρέπει να είναι περιορισμένη στα στατιστικά στοιχεία για φυσικά και νομικά πρόσωπα τα οποία τυγχάνουν επεξεργασίας εντός της σφαίρας αρμοδιοτήτων της ΕΚΤ,
- Ο ΕΕΠΔ δεν αντιτίθεται στη διεύρυνση των σκοπών, αλλά έχει αντιρρήσεις για έναν κατάλογο σκοπών ο οποίος θα είναι ενδεικτικός και ο οποίος δεν θα είναι αρκούντως συγκεκριμένος,
- Θα πρέπει να εξασφαλίζεται η πλήρης εφαρμογή του πλαισίου προστασίας δεδομένων στην περίπτωση της συλλογής στατιστικών στοιχείων για πληρωμές. Η συλλογή χρηματο-

οικονομικών πληροφοριών, σχετικά με φυσικά πρόσωπα των οποίων η ταυτότητα είναι δυνατόν να εξακριβωθεί (είτε άμεσα είτε έμμεσα) θα πρέπει φυσιολογικά να μην επιτρέπεται, πλην των περιπτώσεων όπου καταδεικνύεται με σαφήνεια η ανάγκη της επεξεργασίας δεδομένων και εφαρμόζονται μέτρα ασφαλείας,

- Θα πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω η συνεργασία ανάμεσα στο ΕΣΣ και την ΕΚΤ, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται η τήρηση της αρχής περί ποιότητας των δεδομένων καθώς επίσης και η αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων,
- Θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι η πρόσβαση σε στατιστικές πληροφορίες για ερευνητικούς σκοπούς θα πρέπει να παρέχεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε η μονάδα παροχής στοιχείων να μην μπορεί να προσδιοριστεί, είτε άμεσα είτε έμμεσα, αν ληφθούν υπόψη όλα τα σχετικά μέσα τα οποία θα μπορούσε εύλογα να χρησιμοποιήσει κάποιος τρίτος.

Βρυξέλλες, 8 Απριλίου 2009.

Peter HUSTINX

Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων